

РОЗРАХУНКИ стосовно впливу різних ставок ПДВ при оподаткуванні ланки підприємств

1. Позначення

А – вартість факторів вирощування продукції
 а – ставка ПДВ для факторів вирощування продукції
 X1 – ціна сировини,
 ДВ1 – додана вартість на етапі виробництва сировини
 κ1 – ставка ПДВ для виробника сировини
 ПДВ1 – податок на додану вартість для виробника сировини

 X2 – ціна продукції попередньої ланки
 κ2 – ставка ПДВ на продукцію попередньої ланки

 ДВ3 – додана вартість на наступній ланці
 X3 – ціна продукції наступної ланки
 κ3 – ставка ПДВ для наступної ланки
 ПДВ3 – податок на додану вартість для наступної ланки

2. Розмір ПДВ, який сплачує виробник сировини

Розмір ПДВ, який сплачує виробник сировини становить:

ПДВ1 =
 Ставка ПДВ для виробника сировини x Вартість сировини –
 Ставка ПДВ для факторів вирощування продукції x Вартість факторів вирощування продукції

$$\text{ПДВ1} = \kappa_1 \cdot X_1 - a \cdot A$$

ПДВ для виробника продукції буде дорівнювати нулю (становити від'ємне значення), якщо

$$\kappa_1 \cdot X_1 = a \cdot A \quad (\kappa_1 \cdot X_1 < a \cdot A)$$

Отже, співвідношення ПДВ на фактори виробництва сировини (вхідний ПДВ на етапі вирощування с/г культур) і ПДВ на сировину (вихідний ПДВ на етапі вирощування с/г культур) повинне наступним чином відповідати співвідношенню ціни на сировину та вартості факторів виробництва:

$$\kappa_1/a = A/X_1 \quad (\kappa_1/a < A/X_1)$$

Тобто, якщо ціна сировини перевищує вартість факторів її виробництва в z разів, то й співвідношення ставок вхідного і вихідного ПДВ має дорівнювати z (бути більшим за z)

Таблиця співвідношення вхідних і вихідних цін, при якому розмір ПДВ для виробника сировини дорівнює нулю (від'ємний, повернення ПДВ)

Ставка вхідного ПДВ	20%	20%	20%	20%	20%
Ставка вихідного ПДВ	10%	9%	7%	5%	3%
Співвідношення вихідних і вхідних цін	2	2.22	2.86	4	6.67
Від'ємний ПДВ	більше 2	більше 2.2	більше 2.86	більше 4	більше 6.67

3. Вплив зменшення ставки ПДВ на наступну ланку виробництва

Розмір ПДВ, який сплачує виробник наступної ланки становить:

ПДВЗ =
Ставка ПДВ для виробника наступної ланки x Вартість продукції наступної ланки –
Ставка ПДВ для попередньої ланки x Вартість продукції попередньої ланки

$$\text{ПДВЗ} = \kappa_3 * X_3 - \kappa_2 * X_2$$

Зміна розміру ПДВ для виробника наступної ланки по відношенню до випадку, коли ставки вхідного і вихідного ПДВ є рівними (дорівнюють X3) буде:

Зміна ПДВЗ = $\kappa_3 * X_3 - \kappa_2 * X_2 - \kappa_3 * X_3 + \kappa_3 * X_2 = X_2 * (\kappa_3 - \kappa_2)$, тобто залежатиме від вартості продукції попередньої ланки і різниці у вхідній та вихідній ставках ПДВ.

"Фактична" ставка ПДВ при різних ставках вхідного та вихідного ПДВ, при якій загальна сума сплаченого ПДВ буде такою ж як і при дії різних ставок: $f * X_3 - f * X_2 = \kappa_3 * X_3 - \kappa_2 * X_2$

$$f = (\kappa_3 * X_3 - \kappa_2 * X_2) / (X_3 - X_2) = (\kappa_3 * (X_2 + \text{ДВЗ}) - \kappa_2 * X_2) / (X_2 + \text{ДВЗ} - X_2) = (X_2 * (\kappa_3 - \kappa_2) + \kappa_3 * \text{ДВЗ}) / \text{ДВЗ}$$

Таблиця розрахунку "фактичної" ставки ПДВ, яку сплачуватиме виробник наступної ланки при різних ставках вхідного та вихідного ПДВ та різній частці доданої вартості на наступному етапі по відношенню до вартості продукції попередньої ланки:

Ставка вхідного ПДВ κ_2	Ставка вихідного ПДВ κ_3	Частка доданої вартості	"Фактична" ставка ПДВ
<i>Вихідний ПДВ більше за вхідний</i>			
10%	20%	25%	60%
		50%	40%
		75%	33.3%
7%	20%	25%	72%
		50%	46%
		75%	37.3%
5%	20%	25%	80%
		50%	50%
		75%	60%
3%	20%	25%	88%
		50%	54%
		75%	42.3%
<i>Вихідний ПДВ менше за вхідний</i>			
20%	10%	25%	-20%
		50%	0%
		75%	6.67%
20%	7%	25%	-32%
		50%	-6%
		75%	2.67%
20%	5%	25%	-40%
		50%	-10%
		75%	0%
20%	3%	25%	-48%
		50%	-14%
		75%	-2.67%

4. Висновок

- 1) За умови, коли вхідна ставка ПДВ більше вихідної, зростає розмір податкового кредиту і це може мати наслідком не лише зменшення розміру ПДВ, але й повернення частини податкового кредиту.
- 2) Розмір сплати або повернення ПДВ за лежить від частки вартості, доданої підприємством, у якого вхідні та вихідні ставки ПДВ різні.
- 3) Чим більше частка доданої вартості на етапі вирощування продукції при перевищенні ставки вхідного ПДВ ставку вихідного ПДВ, тим в кращих умовах перебуває виробник сировини щодо сплати або повернення ПДВ.
- 4) У випадках, коли вихідний ПДВ перевищує вхідний, підприємство фактично платить ПДВ за підвищеною ставкою, в залежності від співвідношення розмірів вхідного та вихідного ПДВ та розміру доданої вартості така "фактична" ставка ПДВ може сягати до 80 і більше відсотків.
- 5) У випадках, коли вхідний ПДВ перевищує вхідний, підприємство фактично платить ПДВ за заниженою ставкою, в залежності від співвідношення розмірів вхідного та вихідного ПДВ та розміру доданої вартості така "фактична" ставка ПДВ може дорівнювати 0, а в ряді випадків і призводити до відшкодування ПДВ.